

Aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
Mevrouw S.A.M. Dijkma
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Datum
24 oktober 2017

Onderwerp
Consultatie Besluit
testlocaties drones

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MvH/RvZ/JT/RS/bs/
ATR0061/2017-U049

Bijlage(n)

Geachte mevrouw Dijkma,

Op 26 september jl. heeft u een voorstel opengesteld voor internetconsultatie dat ziet op de wijziging van vier luchtvaart gerelateerde besluiten, te weten wijziging van het Besluit bewijzen van bevoegdheid voor de luchtvaart, het Besluit luchtvaartuigen 2008, het Besluit vluchtuitvoering en van het Besluit burgerluchthavens.

De aanpassing van de regelgeving beoogt een veilige en laagdrempelige aanpak te faciliteren voor het uitvoeren van testen en experimenten met drones op specifiek daartoe aangewezen testlocaties. Nu wordt voor het testen en experimenteren met (bedrijfsmatige) drones veel gebruik gemaakt van ontheffingen en vooraf aan te vragen bewijzen.

Het voorstel tot wijziging van de besluiten zorgt ervoor dat er niet langer drone-specifieke ontheffingen hoeven te worden aangevraagd om te kunnen testen met drones op testlocaties. De verruimde mogelijkheden om te kunnen testen en experimenteren met drones, faciliteert innovatie op het gebied van drones.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk van voorgenomen wet- en regelgeving aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nut en noodzaak: is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Contact

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66
info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

1. Nut en noodzaak

Volgens het kabinet bieden drones veel innovatieve toepassingsmogelijkheden om sneller, beter, veiliger en efficiënter te kunnen werken. Toepassing van drones in onder andere de agro-sector en de veiligheid-sector bieden maatschappelijke en economische kansen. De toelichting bij het voorstel maakt duidelijk dat de wijziging van de vier luchtvaart gerelateerde besluiten meer ruimte creëert om op veilige wijze te experimenteren en testen met (beroepsmatige) drones. Het voorstel komt daarmee tegemoet aan de uitdrukkelijke wens van de drone(ontwikkel)sector. Het zorgt bovendien voor veiligheidswaarborgen middels eisen aan onder andere de luchthaven-exploitant. Nut en noodzaak van het onderhavige voorstel zijn naar het oordeel van het college voldoende onderbouwd.

De regelgeving aangaande drones is in ontwikkeling en is de afgelopen jaren regelmatig gewijzigd om aan te sluiten op vernieuwde inzichten en eisen. Onder andere in de Tweede Kamerbrief van 29 september 2016¹ is hier nader op ingegaan en zijn de relevante ontwikkelingen op het gebied van regelgeving voor drones uiteengezet, inclusief de ontwikkeling van het Nederlands beleid in de Europese en internationale context. Het kabinet heeft de ambitie om wet- en regelgeving toekomstbestendig en flexibel vorm te geven. In het geval van drones is het tegen die achtergrond van belang dat wet- en regelgeving is gebaseerd op een actuele geïntegreerde belangenafweging van zowel economische als maatschappelijke aspecten, waarbij rekening is gehouden met veiligheid- en privacyaspecten.

Dronegebruik is sterk in ontwikkeling. Op voorhand is niet exact te voorspellen in welke domeinen drones in de toekomst zullen worden ingezet. Om te waarborgen dat er ook in de toekomst sprake is van passende wet- en regelgeving voor onder andere het testen van drones, geeft het college u in overweging om over twee à drie jaar de regelgeving ten aanzien van testlocaties en testen met drones te evalueren. Deze evaluatie kan inzicht bieden in de mate waarin de beoogde doelen van de verruimde regelgeving en de verminderde regeldruk zijn gerealiseerd. Op basis daarvan kan worden besloten tot verdere verlichting of juist aanscherping van de regelgeving.

1.1 Het college adviseert om binnen enkele jaren de effecten van de gewijzigde regelgeving met betrekking tot testen van drones te evalueren.

2. Minder belastende alternatieven

De toelichting bij het voorstel maakt duidelijk dat in samenspraak met de sector is gewerkt aan regelgeving die het testen met drones faciliteert en minder regeldruk tot gevolg heeft in vergelijking met de huidige situatie.

De drones waar het onderhavige voorstel betrekking op heeft (Remotely piloted aircrafts (RPAS)), vallen momenteel onder de Wet luchtvaart en de daarop gebaseerde regelgeving. Dat betekent dat de in deze wet opgenomen verboden ook van toepassing zijn op deze drones. Bij experimenten en testen met deze drones wordt maximaal en structureel gebruik gemaakt van ontheffingen voor de specifieke behoeften en bepalingen per testlocatie. Deze ontheffingen zijn nodig omdat binnen de bestaande regelgeving het testen en experimenteren van drones sterk is

¹ Voortgangsbrief dronesbeleid: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/09/29/voortgangsbrief-dronebeleid>

gereguleerd en afgebakend. Het onderhavig besluit voorziet in het verlichten of afschaffen van een aantal verplichtingen die momenteel gesteld worden aan drones en drone-ontwikkelaars die dergelijke experimenten willen uitvoeren. Dit maakt het eenvoudiger om experimenten met drones uit te voeren op de specifiek daartoe aangewezen testlocaties. Volgens het college is in de toelichting bij het voorstel voldoende gemotiveerd dat voor een lastenluwe uitwerking is gekozen van de voorgestelde regelgeving.

3. Werkbaarheid en merkbaarheid

De voorgestelde regelgeving sluit aan op werkprocessen van onder andere drone-ontwikkelaars en (toekomstige) beheerders van testlocaties. Volgens het college maakt de toelichting bij het voorstel voldoende duidelijk dat bij de uitwerking van de regelgeving aandacht is besteed aan de werkbaarheid en uitvoerbaarheid voor de sector.

4. Regeldrukgevolgen

De toelichting bij het voorstel stelt dat het besluit leidt tot een vermindering van de regeldruk voor partijen die drones willen testen of willen experimenteren met drones. Deze regeldrukreductie volgt uit het voorstel om bij het testen van drones niet langer een aantal bewijzen te vereisen. Het gaat hierbij om het bewijs van bevoegdheid, het bewijs van luchtwaardigheid, het bewijs van inschrijving en het ROC (*Remotely piloted aircraft system operator certificate*) bij het testen van drones op specifiek daartoe aangewezen testlocaties.

De toelichting beschrijft kwantitatief welke regeldrukreductie wordt bereikt door het laten vervallen van deze eisen. Deze beschrijving spitst zich toe op de reductie per concrete situatie (drone of operator). De toelichting geeft echter geen inzicht in de totale (cumulatieve) regeldrukreductie van het voorstel. Verder besteedt zij geen aandacht aan de regeldrukgevolgen van het veiligheidscertificaat dat de exploitant van de luchthaven moet gaan aanvragen voor het testen van drones. Om een dergelijk certificaat te verkrijgen stelt de exploitant van de luchthaven een luchthavenbedrijfshandboek op. Dit handboek bevat o.a. een beschrijving van de aanleg, de inrichting, de uitrusting en het veilig gebruik van het luchtvaartgebied alsmede een beschrijving van het veiligheidsmanagementsysteem. Het ontbreken van inzicht in de regeldrukeffecten van het opstellen van het luchthavenbedrijfs-handboek betekent dat niet volledig duidelijk is of en zo ja in hoeverre het onderhavige voorstel op dit punt leidt tot een wijziging van de regeldruk. Informatie in de toelichting hierover is nodig om zicht te krijgen op de totale regeldrukeffecten.

4.1 Het college adviseert om in de toelichting bij het voorstel alle regeldrukeffecten van het voorstel kwantitatief uit te werken en de totale (cumulatieve) regeldrukeffecten als gevolg van het voorstel in de toelichting te vermelden.

Dictum

Nut en noodzaak van de voorgestelde wijziging is voldoende onderbouwd. Ook maakt de toelichting bij het voorstel duidelijk dat is gezocht naar de minst belastende uitwerking voor o.a. drone-ontwikkelaars. Daarbij is ook gekeken naar de werkbaarheid en uitvoerbaarheid van de regelgeving

De regeldrukeffecten van het voorstel zijn voor de meeste wijzigingen per situatie (drone of operator) beschreven. Een regeldrukweergave van het opstellen van een luchthavenhandboek en een totaalberekening van de regeldrukeffecten ontbreken echter nog.

Gelet op de inhoud van het voorstel en de hiervoor genoemde adviespunten is het eindoordeel ten aanzien van het voorstel:

Het voorstel indienen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en verneemt graag van u op welke wijze u met onze adviespunten rekening hebt gehouden. Het college verzoekt u het aangepaste en definitieve voorstel toe te sturen, opdat het kan beoordelen of een aanvullende zienswijze noodzakelijk is.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris